

FD.03.021 dissertasiya şurasının

fəaliyyəti haqqında

HESABAT

Azərbaycan Respublikası SN Milli Onkologiya Mərkəzinin nəzdində fəaliyyət göstərən FD 03.021 Dissertasiya şurası Azərbaycan Respublikası Prezidentinin yanında Ali Attestasiya Komissiyasının 01 fevral 2013-cü il 38 sayılı əmri (25.01.2013-cü il tarixli (protokol № 02-R) ilə təsdiq edilmişdir.

Həmin əmrə əsasən ARSN MOM FD 03.021 Dissertasiya şurasına tibb üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinə iddia olunan aşağıdakı ixtisaslarda dissertasiyaların müdafiəsinə icazə verilmişdir:

-32.24.01- “onkologiya”, tibb elmləri;

-32.25.01- “şüa diaqnostikası və terapiyası”, tibb elmləri.

Dissertasiya şurasının səlahiyyət müddəti 05 dekabr 2014-cü il tarixədək müəyyən edilmişdir.

1.2013-cü il ərzində FD 03.021 Dissertasiya şurasının 12 iclası keçirilmişdir.

2. Şuranın bütün iclasları 98% şura üzvlərinin iştirakı ilə keçirilmişdir.

3.Hesabat ilində şuranın baxdığı tibb üzrə fəlsəfə doktorluq dissertasiyaların təhlili:

a) “Yumşaq toxumanın fibrohistiositar şişlərinin axar sitometrik genetik tədqiqatı” mövzusunda dissertasiya işi 32.24.01- “onkologiya” ixtisasında tibb üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinə iddia olunan Azərbaycan Tibb Universitetinin əyani doktorantı **Kəmalə Əli qızı Əliyeva** tərəfindən təqdim edilib.

İşin ilkin müzakirəsi 17 may 2012-ci ildə Azərbaycan Tibb Universitetinin kafedralarası və Onkoloji klinikasının şöbələrarası konfransında keçirilmişdir.

AAK-ın əsasnaməsinə əsasən, həmin işin təkrar müzakirəsi 07 dekabr 2012-ci il tarixində Milli Onkologiya Mərkəzinin nəznindəki tibb üzrə fəlsəfə doktorluq dissertasiyaların müzakirəsi üzrə Elmi seminarda keçirilib.

Dissertasiya işinin rəsmi müdafiəsi Azərbaycan Respublikası SN Milli Onkologiya Mərkəzinin nəzdində fəaliyyət göstərən FD 03.021 Dissertasiya şurasının 26 aprel 2013-cü il tarixli iclasında keçirilmişdir.

Dissertasiya işində yumşaq toxuma fibrohistiositar şişləri ilə olan xəstələrdə müasir müayinə üsullarının istifadəsi ilə yumşaq toxuma xoş və bədxassəli fibrohistiositar şişlərin variantları ayırd edilmiş və axar sitometrik genetik üsulunun xəstəliyin diaqnostikası, müalicə taktikası və proqnozuna təsiri öyrənilmişdir. Müəyyən edilmişdir ki, yüksək mitotik aktivlik, heteroxromatin-euxromatin nisbəti (1:1,05) və patoloji mitozlar (12-20) ən çox iltihabi variant BFH zamanı qeydə alınmışdır ki, bu da qeyri-qənaətbəxş proqnoz və gələcək fəsadların yaranmasının meyarı kimi qəbul edilə bilər. Xoş xassəli yumşaq toxumaların fibrohistiositar şişlərində hüceyrə populyasiyasında diploid DNT miqdarının qeyd edildiyi və aneuploid hüceyrələrin olmadığı statistik dürüst şəkildə müəyyən olunmuşdur. Yumşaq toxumaların bəd xassəli fibrohistiositar şişlərində isə hüceyrə populyasiyasının yüksək ploidlilik dərəcəsi və aneuploidiyası müəyyən edilir. Axıcı sitometrik üsulla tədqiqatlar zamanı hüceyrələrin ploidlilik dərəcəsinin yüksəlməsi, aneuploidiya və həmçinin DNT indeksinin artması şiş tərəqqisinin daha yüksək göstəriciləri ilə xarakterizə olunur və prosesin qeyri-qənaətbəxş proqnoza malik olduğunu göstərir. Hüceyrələrdə DNT-nin diploid miqdarı və mitozun G₀/1 fazasında olan hüceyrələrin miqdarının artması isə qənaətbəxş proqnoz ilə xarakterizə olunur.

Yumşaq toxumaların fibrohistiositar şişlərində hüceyrələrin mitotik aktivliyinin, ploidliliyinin və DNT miqdarının öyrənilməsinə bu xəstəliklərin diaqnostikasında və proqnozunun müəyyənləşdirilməsində xüsusi əhəmiyyət verilməlidir. Mitotik aktivliyin və hüceyrə ploidliliyinin artdığı şəraitdə yumşaq toxumaların fibrohistiositar şişləri diaqnozu qoyulmuş xəstələr müşahidə altında saxlanılmalı və vaxtaşırı kompleks müayinələrdən keçməlidir. Konservativ müalicə tədbirləri fonunda hüceyrələrin mitotik aktivliyi, ploidliliyi və aneuploidiyaya meyilliyi artdıqda, cərrahi müdaxiləyə üstünlük verilməsi daha

məqsədəuyğundur. İşin nəticələri tədris metodik ədəbiyyatların hazırlanması üçün əhəmiyyətli

b) “Sümük şişlərində angiogenez ilə metabolizmin biokimyəvi markerləri arasında əlaqənin öyrənilməsi” mövzusunda dissertasiya işi 32.24.01-“onkologiya” ixtisasında tibb üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinə iddia olunan Azərbaycan Tibb Universitetinin aspirantı **Əhmədova Günay Azatxan qızı** tərəfindən təqdim edilib.

İşin ilkin müzakirəsi 30 may 2012-ci ildə Azərbaycan Tibb Universitetinin onkologiya və biokimya kafedralararası və Onkoloji klinikasının şöbələrarası konfransında keçirilmişdir.

AAK-ın əsasnaməsinə əsasən, həmin işin təkrar müzakirəsi 13 dekabr 2012-ci ildə Milli Onkologiya Mərkəzinin nəzdindəki tibb üzrə fəlsəfə doktorluq dissertasiyaların müzakirəsi üzrə Elmi seminarda keçirilib.

Dissertasiya işinin rəsmi müdafiəsi Azərbaycan Respublikası SN Milli Onkologiya Mərkəzinin nəzdində fəaliyyət göstərən FD 03.021 Dissertasiya şurasının 13 iyun 2013-cü il tarixli iclasında keçirilmişdir.

Dissertasiya işində sümük şişləri və kəskin hematogen osteomyelit olan xəstələrin qan serumunda damar endotelinin böyümə amili, onun reseptorları və β -TbQ ilə sümük metabolizminin biokimyəvi markerləri arasında əlaqəni öyrənilmiş və bu göstəricilərin sümük şişlərinin erkən və differensial diaqnostikasında, müalicənin effektivliyinin proqnozlaşdırılmasında rolunu aydınlaşdırılmışdır. Müəyyən edilmişdir ki, kontrol qrupla müqayisədə bədxassəli və metastatik sümük şişləri olan xəstələrin qan serumunda VEGF, β -TbQ-nin konsentrasiyası və TF-nin aktivliyi arasında statistik etibarlı fərq vardır. Belə ki, bədxassəli sümük şişlərində VEGF-in konsentrasiyası kontrol qrupa nisbətən 3,3 dəfə, β -TbQ-nin konsentrasiyası 17,5 dəfə, TF-nin aktivliyi 13,7 dəfə yüksəkdir. Metastatik sümük şişlərində bu fərq müvafiq olaraq 2,3; 22,7 və 17,5 dəfədir. Kəskin hematogen osteomyeliti olan xəstələrin qan serumunda VEGF, β -TbQ və TF-nin göstəriciləri kontrol qrupun göstəricilərindən fərqlənir. Belə ki, bu göstəricilərin tə

osteomielit və bədxassəli sümük şişlərinin differensial diaqnostikasında istifadə edilə bilər. Bədxassəli sümük şişlərində öyrənilən göstəricilərin həssaslığı, spesifikliyi və testin diaqnostik dəyəri uyğun olaraq: VEGF-in – $85,0 \pm 4,6\%$, $78,6 \pm 7,8\%$, $83,0 \pm 4,1\%$; β -TBQ-nin – $88,3 \pm 4,1\%$, $75,0 \pm 8,2\%$, $84,1 \pm 3,9\%$ və TF-nin – $86,7 \pm 4,4\%$, $82,1 \pm 7,2\%$, $85,2 \pm 3,8\%$ -dir. Bədxassəli sümük şişlərində VEGF və β -TBQ; VEGF və TF göstəriciləri arasındakı əlaqə loqarifmik reqressiya tənlikləri ilə ifadə edilir. Bədxassəli sümük şişlərinin müalicəvi patomorfozunun dərəcələri ilə VEGF, β -TBQ və TF-nin göstəriciləri arasında statistik etibarlı asılılıq müəyyən edilmişdir. Belə ki, bu göstəricilərin səviyyəsi I dərəcəli müalicəvi patomorfozda kontrol qrupdan müvafiq olaraq 3,7; 23,1 və 16,9 dəfə, IV dərəcəli müalicəvi patomorfozda 2,3; 14,2 və 7,4 dəfə yüksəkdir.

Sümük şişi olan xəstələrdə diaqnostikanın erkən mərhələsində və kəskin hematogen osteomielitlə differensial diaqnostika məqsədilə ənənəvi üsullarla yanaşı qan serumunda VEGF, β -TBQ və TF-nin də yoxlanılması tövsiyə edilir. Bədxassəli şişi olan xəstələr müalicədən sonra kontrol müayinə üçün klinikaya müraciət etdikdə qan serumunda VEGF, β -TBQ və TF-ni yoxlamaq məsləhət görülür. Bu göstəricilərin hər hansı biri yüksək olduqda xəstənin şikayəti olmasa da ssintiqrafiya, zəruri hallarda KT aparmaq məsləhətdir. Qeyri-onkoloji profilli tibb müəssisələrində və ya maddi-texniki bazası zəif olan laboratoriyalarda az maliyə tələb TF, xüsusilə də β -TBQ-nin yoxlanılması angiogenezi amilini yoxlamadan bədxassəli sümük şişlərindən şübhələnməyə imkan verir. Bədxassəli sümük şişi olan xəstələrdə neoadyuvant kimyəvi dərman müalicəsindən sonra müəyyən edilmiş patomorfozun dərəcəsini proqnozlaşdırmaq məqsədi ilə VEGF, β -TBQ və TF-nin yoxlanılması məqsədəuyğundur. İşin nəticələri tədris metodik ədəbiyyatların hazırlanması üçün əhəmiyyətlidir.

c) “İlkin operabel süd vəzi xərçəngi olan xəstələrdə şişin reseptor statusundan asılı olaraq adyuvant müalicə sxemlərinin optimallaşdırılması” mövzusunda dissertasiya işi 32.24.01- “onkologiya” ixtisasında tibb üzrə fəlsəfə

doktoru elmi dərəcəsinə iddia olunan Milli Onkologiya Mərkəzinin qiyabi dokrotantı **Lamiyyə Akif qızı Məcidova** tərəfindən təqdim edilib.

İşin ilkin müzakirəsi 29 noyabr 2012-ci il ildə Milli Onkologiya Mərkəzinin əməkdaşlarının şöbələrarası elmi konfransında keçirilmişdir.

AAK-in əsasnaməsinə əsasən, həmin işin təkrar müzakirəsi 06 mart 2013-ci il ildə Milli Onkologiya Mərkəzinin nəzdindəki tibb üzrə fəlsəfə doktorluq dissertasiyaların müzakirəsi üzrə Elmi seminarda keçirilib.

Dissertasiya işinin rəsmi müdafiəsi Azərbaycan Respublikası SN Milli Onkologiya Mərkəzinin nəzdində fəaliyyət göstərən FD 03.021 Dissertasiya şurasının 28 iyun 2013-cü il tarixli iclasında keçirilmişdir.

Dissertasiya işində, apardığımız immunhistokimyəvi müayinə zamanı süd vəzi xərçəngi zamanı 31,0% xəstələrdə müsbət HER-2 reseptorları, 62,3% xəstələrdə - müsbət estrogen reseptorları aşkar edilmişdir. HER-2(-) süd vəzi xərçəngi zamanı 83,1% hallarda steroid hormonların birinin və ya hər ikisin olmaması müşahidə olunurdu. Süd vəzi xərçəngi olan xəstələrdə aparılmış ilkin şişin və onun regionar metastatik limfa düyününün müqayisəli immunhistokimyəvi müayinəsi zamanı 20,0% hallarda ER statusunun dəyişkənliyi aşkar edilmişdir. Süd vəzi xərçəngi olan xəstələrdə aparılmış ilkin şişin və onun regionar metastatik limfa düyününün müqayisəli immunhistokimyəvi müayinəsi zamanı 24,0% hallarda metastatik şişdə HER-2 reseptorların ekspressiyası müşahidə olunurdu. HER-2 mənfi süd vəzi xərçəngi olan xəstələrdə ER və PR ekspressiyası olan halda AT+HT sxemi və FAC+HT sxemi ilə adyuvant müalicə zamanı 5 illik ümumi və residivsiz yaşama dövrü göstəriciləri statistik dürüstlü fərqlənmirdi ($p>0,05$). HER-2 mənfi süd vəzi xərçəngi olan xəstələrdə ER və PR ekspressiyasının olmaması halda AT və FAC sxemlərin müqayisəsi zamanı 5 illik ümumi və residivsiz yaşama dövrü göstəricilər AT istifadəsində statistik dürüstlü yüksək idi ($p<0,05$). HER-2 müsbət süd vəzi xərçəngi olan xəstələrdə ER və PR ekspressiyasından asılı olmayaraq 3 illik ümumi və residivsiz yaşama dövrü göstəriciləri paklitaksel + trastuzumab istifadəsi AT sxemi ilə müqayisədə statistik dürüstlüyü yüksək idi ($p<0,05$).

Dissertasiya işinin nəticələri ilkin operabel süd vəzi xərçəngi olan xəstələrdə şişin reseptor statusunu nəzərə almaq ilə adyuvant sxemin seçilməsini asanlaşdıracaq. Süd vəzi xərçəngində reseptor statusun dəyişkənliyi sübut edilmişdir. Buna əsasən adyuvant müalicə sxeminin modifikasiyası aparıla bilər. Dissertasiyanın nəticələri mammoloqların, kimyaterapevtlərin və patositomorfoloqların işində praktik əhəmiyyəti vardır. İşin nəticələri həmçinin müvafiq metodik-tədris materiallarının hazırlanmasında və tibbi tədris prosesində də əhəmiyyətlidir.

4.Fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilən dissertasiya:

	İxtisasın şifri	İxtisasın şifri	İxtisasın şifri	
	32.24.01	32.25.01	32.24.01	32.25.01
	Elm sahəsi tibb	Elm sahəsi tibb	Elm sahəsi tibb	
İddiaçının ərizələri əsasında baxılmaq-dan çıxarılan işlər	-	-	-	
Müdafiənin nəticələrinə görə müsbət qərar qəbul edilmişdir.	3	-	-	
O cümlədən başqa təşkilatlardan	2	-	-	
Müdafiənin nəticələrinə görə mənfi qərar qəbul edilmişdir.	-	-	-	
O cümlədən başqa təşkilatlardan	-	-	-	
Əlavə rəylər verillmişdir	-		-	
Əlavə rəyin nəticələrinə görə mənfi qərar qəbul edilmişdir.	-	-	-	
01 yanvar 2014- cü ilə baxılmamış işlər	-	-	-	

5 .Elmlər doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyalar:

a) “Genişləndirilmiş və genişləndirilmiş kombinə edilmiş cərrahi əməliyyatlar mədə xərçənginin müalicəsində” mövzusunda dissertasiya işi 32.24.01 ixtisasında tibb üzrə elmlər doktoru dərəcəsinə iddia olunan Milli Onkologiya Mərkəzinin doktorantı , tibb üzrə fəlsəfə doktoru, Əliyev Azər Rafiq oğlu tərəfindən təqdim edilib.

İşin ilkin müzakirəsi 25 yanvar 2013-ci -ci ildə Azərbaycan Respublikası SN Milli Onkologiya Mərkəzinin torakal onkologiya, abdominal onkologiya, kimyaterapiya, onkohematologiya, şüa diaqnostikası bölmələri, baş-boyun şişləri, onkoginekologiya, anesteziologiya, renimatologiya, endoskopiya şöbələri, patositomorfologiya və kliniki-biokimyəvi laboratoriyalarının əməkdaşları ilə birgə şöbələrarası elmi konfransında keçirilmişdir.

AAK-in əsasnaməsinə əsasən, həmin işin təkrar müzakirəsi 14 iyun 2013-cü il tarixində Milli Onkologiya Mərkəzinin nəzdindəki Birdəfəlik tibb elmləri doktorluq dissertasiyaların müzakirəsi üzrə Elmi seminarda keçirilib.

Dissertasiya işinin rəsmi müdafiəsi Azərbaycan Respublikası SN Milli Onkologiya Mərkəzinin nəzdində fəaliyyət göstərən B/D 03.021 Dissertasiya şurasının 20 sentyabr 2013-cü il tarixli iclasında keçirilmişdir.

Aparılmış tədqiqatın tamamında prinsiplial olaraq yeni nəticələr əldə edilmişdir: mədə xərçəngi zamanı radikal genişləndirilmiş cərrahi müdaxilələrin icrasının vacibliyi təsdiqlənmişdir; mədədən limfa axınının üçüncü səviyyəsinin metastatik zədələnməsinin proqnostik amilləri təyin edilmişdir və buna əsasən genişləndirilmiş paraaortal limfodisseksiyanın aparılması üçün göstərişlər işlənilmişdir; yerli yayılmış mədə xərçəngində genişləndirilmiş-kombinə edilmiş qastrektomiyaların və multivisseral rezeksiyaların icra edilməsi əhəmiyyətli dərəcədə letallıq göstəricisini artırmayaraq yaşama göstəricilərinin yüksəlməsinə səbəb olur; işlənilib təklif olunan dalaqqoruyucu qastrektomiyalar onkoloji radikallıq parametrlərinə cavab verməklə postoperasion fəsadların rastgəlmə tezliyinin enməsinə səbəb olur; qastrektomiyalardan sonra bərpaedici mərhələdə rezerve qazanmalarının

yaradılması əməliyyatdan sonrakı xəstəliyin təzahürlərinin azalmasına gətirib çıxarır. İşin nəticələri həmçinin müvafiq metodik-tədris materiallarının hazırlanmasında və tibbi tədris prosesində də əhəmiyyətlidir

6.Elmlər doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilən dissertasiyalar:

	İxtisasın şifri 32.24.01	İxtisasın şifri 32.25.01	İxtisasın şifri 32.24.01
	Elm sahəsi tibb	Elm sahəsi tibb	Elm sahəsi tibb
İddiaçının ərizələri əsasında baxılmaq-dan çıxarılan işlər	-	-	-
Müdafiənin nəticələrinə görə müsbət qərar qəbul edilmişdir.	1		1
O cümlədən başqa təşkilatlardan			
Müdafiənin nəticələrinə görə mənfi qərar qəbul edilmişdir.	-	-	-
O cümlədən başqa təşkilatlardan	-	-	-
Əlavə rəylər verillmişdir	-	-	-
01 yanvar 2014- cü ilə baxılmamış işlər	-	-	-

FD 03.021

**Dissertasiya şurasının
sədri, akademik**

C.Ə.Əliyev

FD 03.021

**Dissertasiya şurasının
elmi katibi,tibb üzrə fəlsəfə doktoru,
dosent.**

R.A.Hüseynova